

Dosarul nr.2r-471/23
2-22056705-01-2r-02112023

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. C. Chilian)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi. I. Țurcan, Iu. Cotruță)

D E C I Z I E

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Eugeniu Balan, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Balan împotriva lui Eugeniu Balan cu privire la majorarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor,

împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel,

c o n s t a t ă:

La 21 aprilie 2022, Lidia Balan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Eugeniu Balan, solicitând încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor xxxxx, născută la xxxxx, în sumă bănească fixă, în mărime de 3 000 de lei, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată până la atingerea majoratului, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1500 de lei.

Prin hotărârea din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Ungheni, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Balan. S-a modificat mărimea pensiei de întreținere plătită de Eugeniu Balan în favoarea copilului minor xxxxx, născută la xxxxx, stabilită prin hotărârea nr. 2-683/2015 din 10 martie 2015 a Judecătoriei Ungheni, în sensul măririi acesteia. S-a hotărât ca Eugeniu Balan să plătească în folosul Lidiei Balan suma bănească fixă, în mărime de 1 800 de lei, cu titlu de pensie pentru întreținerea copilului minor, începând cu 21 aprilie 2022 până la atingerea majoratului acestuia. În rest, a fost respinsă cererea. S-a hotărât ca Eugeniu Balan trebuie să plătească în bugetul de stat suma bănească în mărime de 648 de lei, pentru taxa de stat. S-a respins pretenția cu privire la cheltuielile de asistență juridică. Hotărârea urmează a fi executată imediat, începând cu data pronunțării acesteia.

La 11 august 2022, Eugeniu Balan, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Ungheni.

Prin încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Eugeniu Balan împotriva hotărârii din 13 iulie 2022 a

Judecătoria Ungheni. S-a acordat apelantului un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării încheierii, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat, în cuantum de 216 lei, în original și ștampilat de instituția emitentă. S-a comunicat apelantului că, dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, apelul nu va fi considerat depus și va fi restituit.

La data de 25 august 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.45), Eugeniu Balan, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, a expediat cerere de apel motivată, însă nu a anexat bonul de plată a taxei de stat (f.d.46-47)

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Eugeniu Balan împotriva hotărârii din 13 iulie 2022 a Judecătoria Ungheni, din motiv că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

La 12 octombrie 2023, prin intermediul poștei (f.d.68), Eugeniu Balan, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea recursului, a invocat dezacordul cu încheierea emisă, motivând că, s-a conformat cerințelor expuse în încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, expediind actele solicitate prin poșta electronică, la adresa Curții de Apel Chișinău, la 25 august 2023. Taxa de stat a fost achitată chiar a doua zi de la recepționarea încheierii, bonul de plată în fotocopie, la fel, a fost expediat pe adresa electronica a Curții de Apel Chișinău, împreună cu fotocopia plicului prin care a recepționat încheierea prin care s-a acordat termenul de 15 zile pentru înlăturarea neajunsurilor, însă, din motive neclare, posibil tehnice, acea fotocopie nu a ajuns la destinatar.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimă, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin scrisoarea datată cu 02 noiembrie 2023 (f.d.72).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel la data de 12 septembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă, la 12 octombrie 2023, prin intermediul poștei (f.d.68).

Materialele cauzei atestă expedierea către avocatul recurentului, Andrian Fetcu, a copiei încheierii de restituire a cererii de apel, la 29 septembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.54). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Eugeniu Balan, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Ungheni, pronunțată în prezenta cauză civilă, a fost contestată cu apel de către Eugeniu Balan, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, depunând în acest sens la data de 11 august 2022, cerere de apel nemotivată (f.d.23).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normei de drept precitate, prin încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării încheierii, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat, în cuantum de 216 lei, în original și ștampilat de instituția emitentă (f.d.39-41).

Copia încheierii instanței de apel din 06 iunie 2023 a fost expediată în adresa apelantului Eugeniu Balan și avocatului Andrian Fetcu, și a fost recepționată la 15 august 2023, conform avizelor de recepție (f.d.43-44).

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de Eugeniu Balan împotriva hotărârii din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Ungheni, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă (f.d.50-53).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel, având în vedere neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată reiterează că, în recursul declarat, avocatul recurentului, în esență, a insistat că, s-a conformat indicațiilor instanței de apel și a prezentat actele solicitate, prin poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, inclusiv fotocopia bonului de plată a taxei de stat, achitată chiar a doua zi de la recepționarea încheierii, însă, din motive neclare, posibil tehnice, fotocopia nu a ajuns la destinatar. Totodată, a precizat că a anexat fotocopia, deoarece bonul de plată în original nu conține ștampila instituției emitente conform exigenței din încheierea Curții de Apel Chișinău.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în rezultatul expedierii de către instanța de apel a copiei încheierii instanței de apel din 06 iunie 2023 și respectiv recepționării de către destinatar, avocatul Andrian Fetcu, acționând în interesele lui Eugeniu Balan, la data de 25 august 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.45), a trimis cerere de apel, însă nu a anexat bonul de plată a taxei de stat în original și ștampilat de instituția emitentă.

În atare circumstanțe, instanța de apel a constatat ca nefiind îndeplinite indicațiile instanței de apel, în sensul neprezentării în original a bonului de plată a taxei de stat, în cuantum de 216 lei.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevantă obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

De altfel, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul/recurentul înregistrând inițial apelul nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune dovada de plată a taxei de stat, având în vedere natura litigiului.

Mai mult, deși avocatul recurentului a menționat despre achitarea taxei de stat a doua zi de la recepționarea încheierii prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, însă, din motive neclare, posibil tehnice, în opinia sa, fotocopia bonului de plată nu a ajuns la Curtea de Apel Chișinău.

La acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, într-adevăr la cererea de recurs a fost anexat bonul de plată datat cu 16 august 2023, pentru suma de 217 lei (f.d.64), însă urmează a fi evidențiat faptul că la emiterea încheierii de către instanța de apel, aceasta nu cunoștea despre existența bonului dat. De altfel, nici în cererea de apel expedită prin intermediul poștei electronice nu se identifică existența unui bon de plată, or, avocatul nu a indicat anexele, cu excepția doar a plicului anexat în copie, care confirmă recepționarea încheierii Curții de Apel Chișinău după data de 11 august 2023 (f.d.46 verso).

Totodată, din extrasul poștei electronice prin care a fost expedită la adresa electronică a Curții de Apel Chișinău se distinge a fi anexat doar apelul preventiv (f.d.45), totodată, fotocopia plicului (f.d.48), însă alte fotocopii nu se profilează. La fel, nici în extrasele din poșta electronică a avocatului, anexate la cererea de recurs, nu se identifică expedierea bonului de plată a taxei de stat.

În temeiul art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În temeiul art.10 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau

în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel.

Alegațiile avocatului recurentului aduse în sensul casării actului judecătoresc contestat nu pot fi reținute, deoarece era de obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale.

Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în interiorul termenului acordat de instanță.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Eugeniu Balan, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Eugeniu Balan, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu.

Se menține încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Balan împotriva lui Eugeniu Balan cu privire la majorarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos